

1473 12. Dec. 1894: 2. Beh. af Lovf. om en forandr. Fordel. af Folketingsvalgfr. 1474

er kun formelt, men jeg tror, at Flertallets Forslag har en uheldig Affattelse. Den første Del af mit Underændringsforslag adskiller sig tillige fra Flertallets Forslag under Nr. 3 derved, at jeg har tilføjet en Henviisning til Valglovens § 93, hvor Omförmingerne ved Valget omtales. Jeg tror, det er nyttigt for dem, der skulle bestyre Valget, at de have samlet paa et Sted, hvad de have at se efter i Valgloven.

Naar jeg tidligere har stillet et saadant Ændringsforslag, sidste Gang i Samlingen 1891—92, var det af Hensyn til min nuværende Valgfreds, hvor der var Tvivl i Valgfredsen, om Valgstedet skulde være Gedved eller Horsens som hidtil. Nu ser jeg, at Flertallet har foreslaaet, at Horsens skal beholdes som Valgsted. Jeg er af samme Mening, jeg anser det for ønskeligt, jeg tror, det er bedst for de fleste Vælgere. Jeg har hørt, at en æret Landstingsmand, som har sin Bolig i Gedved — jeg tror, det er tilstrækkeligt at betegne ham saaledes — har omtalt, at der skulde være en Adresse i Gang i Valgfredsen, gaaende ud paa, at Valgstedet skulde være Horsens. Denne Adresse er imidlertid ikke indkommen her til Rigsdagen, noget, som ogsaa tyder paa, at Meningerne ere noget delte. Jeg mener, det er min Pligt som Repræsentant for Kredsen, uagtet jeg nærer en anden Mening, dog at gøre opmærksom paa, hvad der siges for at beholde Gedved som Valgsted. Man har tilskrevet mig i den Anledning og foreskrevet, at Meningerne vare meget delte, man har gjort opmærksom paa, at Gedved ligger midt i Kredsen og for saa godt som alle Vælgere vil være nærmere end Horsens, at det for de nordlige Sogne kun er den halve Vej til Gedved. Man har vel indrømmet, at Hovedvejene føre til Horsens, men tilføjet, at der gaar Bveje fra Gedved til alle Sider, og at paa Grund af Mælketransporten til Mejerierne ere disse Bveje forholdsvis gode. Desuden ville de førende jo sagtens komme afsted, men det vigtigste er at tænke paa de gaaende, mange af dem ville saa længere Vej til Horsens, og det anses derfor for det mest demokratisk at lægge Valgstedet mere midt i Kredsen. Vel ere Gaardmændene som oftest saa velvillige at tage Hjemmænd og Siderster med, men de gøre det dog ikke gerne, for saa

vidt disse, der ikke selv have Hest og Bogn, have en anden politisk Mening. Der bliver sagt, at der er mange, der have Grønder at besørge i Købstæderne, og det kunne de gøre med det samme, men det kan jo ogsaa med Rette indvendes, at det var det smukkeste og mest opdragende at holde Valgene adskilte fra alt uvedkommende, saa at de, der drage til Valg, kun gøre det for dettes Skyld. Saa er der endvidere blevet indvendt, at ved at holde Valg i Købstæderne er man mere udsat for, at mange drikke sig fulde; dertil skulde Vælsigheden være mindre god paa Landet. Bedst var det jo, om man kunde tilføje en Bestemmelse, som jeg tror, der har været Forslag fremme om, at det skulde forbydes at udstænke Spiritus paa Valgdagen. Jeg kender ikke det Forslag, men det blev mig sagt, at der en Gang fra socialdemokratisk Side skulde være kommet et saadant. Dermed har jeg sagt, hvilke Ting der kunde tale for at beholde Gedved som Valgsted, men jeg gentager, for ikke at misforstaa, at personlig helder jeg til den Mening, at Valgstedet hellere bør være i Horsens. Men netop fordi der tit kan være Dunst om at forandre Valgsted, og der kan indtræde forskellige Forandringer — der kan komme en Jærnbanestation, hvor der ikke har været det før, hvilket gør det ønskeligt, at man gør det lidt let at forandre Valgstedet — derfor har jeg stillet den anden Del af dette første Underændringsforslag, hvorved Vælgere saa en vis, om end begrænset Indflydelse paa Valget af Valgstedet. Tanken derom har jeg laant fra den Dagsorden, som hele Folketingets Udvalg stillede den 30te Marts 1874, hvori der findes følgende: „at Valgstedet bør overalt vælges saaledes, at Afgang til samme falder bedst for Vælgernes store Flertal“. Det kan nærmere efterjes i Rigsdagstidenden for 1873—74 Tillæg B. Sp. 846. Det forekommer mig dog aldeles demokratisk, at det er Flertallet, der faar en meget stor Indflydelse paa, hvor Valgstedet henlægges, og da denne Lov jo synes at skulle gøres særdig med temmelig stort Hastværk, og da Hastværk ikke sjældent lider noget af at være Hastværk, tror jeg, at det var ønskeligt, at der aabnedes en Udvej for Vælgere til at saa Valgstedet forandret. Jeg foreslaar derfor følgende: „Eens Flertallet